

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра травматології, ортопедії та воєнно-польової хірургії

Силабус з навчальної дисципліни
«Військово-польова хірургія»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра травматології, ортопедії та воєнно-польової хірургії м. Одеса, вул. Пастера, 2-б; БМЦ «Університетська клініка», 1-2 ий поверхи
Викладач (-і)	Логай В'ячеслав Артурович
Контактна інформація	Довідки за телефонами: 050-395-03-62 Логай В'ячеслав Артурович, E-mail: trauma@onmedu.edu.ua, Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн- консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - організація хірургічної допомоги в екстремальних умовах мирного часу та бойових дій.

Мета дисципліни: оволодіння здобувачами вищої освіти методами діагностики та надання медичної допомоги у разі бойових поранень на всіх етапах медичної евакуації в умовах військових дій.

Завдання дисципліни:

- ознайомити майбутніх офіцерів запасу з сучасними вогнепальними ушкодженнями, які викликані екстремальними умовами мирного й військового часу.
- навчити основним методам обстеження поранених та прийомам діагностики ушкоджень системи опори та руху.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра травматології, ортопедії та воєнно-польової хірургії

- навчити надавати першу лікарську допомогу пораненим в умовах військових дій та на всіх етапах медичної евакуації.

Очікувані результати.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні;

знати:

- ♦ загальні принципи хірургічної допомоги в екстремальних ситуаціях;
- ♦ клініку, діагностику та лікування сучасних вогнепальних поранень, травматичної хвороби, комбінованих і термічних уражень, ранової інфекції, синдрому тривалого роздавлювання і масивної крововтрати;
- ♦ основні принципи організації етапів медичної евакуації;
- ♦ зміст, обсяг і організацію надання першої лікарської і кваліфікованої хірургічної допомоги на етапах медичної евакуації в умовах бойових дій;
- ♦ загальні елементи догляду за пораненими;
- ♦ теоретичні основи сучасної асептики та антисептики в польових умовах;
- ♦ клінічні основи реаніматології та проявів термінальних станів;
- ♦ засоби і способи транспортної іммобілізації;
- ♦ діагностику та лікування ускладнень бойової травми.

вміти:

- проводити медичне сортування поранених;
- діагностувати різноманітні механічні пошкодження у поранених і хворих хірургічного профілю та надавати їм повний комплекс першої лікарської допомоги;
- вибирати спосіб для тимчасової і кінцевої зупинки кровотечі;
- вибирати адекватний спосіб анестезії для проведення того чи іншого втручання;
- вибирати засіб для транспортної іммобілізації;
- накладати шини Крамера, Дітерікса та інші;
- накладати бинтову пов'язку на різні ділянки тіла;
- накладати та знімати гіпсову лонгету.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра травматології, ортопедії та воєнно-польової хірургії

літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

- Тема 1. Вогнепальні поранення кінцівок.
- Тема 2. Основні фактори впливу на організм людини мінно-вибухових уражень.
- Тема 3. Обсяг допомоги потерпілим з мінно-вибуховими пораненнями.
- Тема 4. Комбіновані радіаційні і хімічні ураження.
- Тема 5. Транспортна іммобілізація при вогнепальних пошкодженнях голови та шиї.
- Тема 6. Термічні пошкодження.
- Тема 7. Обсяг допомоги потерпілим з пораненнями на етапах медичної евакуації.
- Тема 8. Кровотеча і крововтрата.
- Тема 9. Інфекційні ускладнення бойових пошкоджень.
- Тема 10. Вогнепальні пошкодження кінцівок (патологічні аспекти рани та їх характеристика).
- Тема 11. Транспортна іммобілізація при пораненнях верхньої кінцівки.
- Тема 12. Транспортна іммобілізація при пораненнях нижньої кінцівки.
- Тема 13. Лікувальна іммобілізація при пораненнях верхніх і нижніх кінцівок.
- Тема 14. Обсяг допомоги на етапах першої і лікарської допомоги при пораненнях верхньої кінцівки.
- Тема 15. Обсяг допомоги на етапах кваліфікованої і спеціалізованої допомоги при пораненнях верхньої кінцівки.
- Тема 16. Обсяг допомоги на етапах першої і лікарської допомоги при пораненнях нижньої кінцівки.
- Тема 17. Обсяг допомоги на етапах кваліфікованої і спеціалізованої допомоги при пораненнях нижньої кінцівки.
- Тема 18. Поранення грудної клітки та її органів.
- Тема 19. Класифікація кровотеч та діагностика крововтрати. Обсяг допомоги на етапах медичної евакуації.
- Тема 20. Поранення черевної порожнини, таза та їх органів.
- Тема 21. Вогнепальні і закриті пошкодження кінцівок та суглобів.
- Тема 22. Вогнепальні поранення судин та нервів кінцівок.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Воєнно-польова хірургія : підручник / за ред. Я.Л. Заруцького, В.М. Запорожана. - Одеса : ОНМедУ, 2016. - 416 с.
2. Лікування поранених з бойовими травмами кінцівок (досвід АТО/ООС) / під загальною ред. В.В. Цимбалюка. - Київ, 2020. - 190с.
3. Невідкладна військова хірургія / пер. з англ. - К. : Наш формат, 2015. - 568 с.

Додаткова:

1. Атлас бойової хірургічної травми (досвід АТО/ООС) / під загальною ред.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра травматології, ортопедії та воєнно-польової хірургії

В.В. Цимбалюка. - Харків : Колегіум, 2021. - 385с.

2. Вогнепальні поранення кінцівок. Травматичний шок : Методичні рекомендації / О.А. Бур'янов, С.С. Страфун, І.П. Шлапак та ін. - К., 2015. - 31 с.

3. Вказівки з воєнно-польової хірургії / за ред. Я.Л. Заруцького, А.А. Шудрака. - К. : СПД, 2014. - 396 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <http://www.moz.gov.ua/ua/portal> – офіційний веб-сайт МОЗ України;

2. <http://inmeds.com.ua> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»;

3. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

**Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти
під час поточного контролю**

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра травматології, ортопедії та воєнно-польової хірургії

	досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.

Форми і методи підсумкового контролю: диф.залік.

До підсумкового контролю у формі диференційованого заліку допускаються лише ті здобувачі, які виконали вимоги навчальної програми з дисципліни, не мають академічної заборгованості та їх середній бал за поточну навчальну діяльність з дисципліни становить не менше 3,00.

Диференційований залік здійснюється: на останньому занятті (заняття виокремлюється як окремий контрольний захід) після закінчення занять до початку екзаменаційної сесії – при стрічковій системі навчання, на останньому занятті з освітньої компоненти – при цикловій системі навчання.

Методика проведення підсумкового (семестрового) контролю з освітньої компоненти у формі диференційованого заліку є уніфікованою та передбачає використання стандартизованих форм.

**Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти
під час підсумкового контролю**

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач освіти правильно, точно і повно виконав всі завдання екзаменаційного білету, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання. Ґрунтовно і всебічно знає зміст теоретичних питань, вільно володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ правильно демонстрував виконання практичних навичок, точно дотримувався алгоритму їхнього виконання, демонстрував клінічне мислення.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра травматології, ортопедії та воєнно-польової хірургії

Добре «4»	Здобувач освіти достатньо повно виконав всі завдання екзаменаційного білету, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання. Достатньо глибоко і всебічно знає зміст теоретичних питань, володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає несуттєві помилки, які усуваються самим здобувачем, коли на них вказує екзаменатор. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ допустив незначні похибки в алгоритмі та техніці виконання навички, виправлені за вказівкою викладача.
Задовільно «3»	Здобувач освіти у неповному обсязі виконав всі завдання екзаменаційного білету, відповіді на додаткові та навідні запитання мають нечіткий, розпливчастий характер. Володіє основним обсягом теоретичних знань, неточно використовує професійну та наукову термінологію. Відчуває значні труднощі при побудові самостійної логічної відповіді, у застосуванні теоретичних знань при аналізі практичних завдань. У відповідях мають місце суттєві помилки. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ припустився значних похибок у алгоритмі та техніці виконання навички.
Незадовільно «2»	Здобувач освіти не виконав завдання екзаменаційного білету, у більшості випадків не дав відповіді на додаткові та навідні запитання екзаменаторів. Не опанував основний обсяг теоретичних знань, виявив низький рівень володіння професійною та науковою термінологією. Відповіді на питання є фрагментарними, непослідовними, нелогічними, не може застосовувати теоретичні знання при аналізі практичних завдань. У відповідях має місце значна кількість грубих помилок. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ не продемонстрував або припустився грубих помилок і похибок в алгоритмі та техніці виконання навички.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (ситуаційних завдань, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра травматології, ортопедії та воєнно-польової хірургії

порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.